

یادداشت

لزوم تصمیم منطقی در پرونده هسته‌ای

نعمت احمدی

حقوقدان

پرونده هسته‌ای ایران به یکی از پرونده‌های طولانی مدت در تاریخ دیپلماسی در جهان تبدیل شده است. این پرونده با سرنوشت دولت‌های مختلفی در ایران گره خورده است. چرخ زندگی مردم نیز بچرخد. این پرونده در چند دولت از دولت اصلاحات تا دولت فعلی مطرح بوده است و تمامی دولت‌ها بخشی از زمان خود را صرف این پرونده کرده‌اند. در این مسیر دولت‌های مختلف هم گرفتار شده‌اند. زمان آقای احمدی‌نژاد شعارهایی ۶ قطعنامه بین‌المللی را برای ایران به ارمان آورد. پرونده ایران در آن زمان از آژانس انرژی هسته‌ای به شورای امنیت ارسال شد و ایران در شورای امنیت به ذیل فصل هفتم منشور سازمان ملل رفت. فصل هفتم منشور در حقیقت یک دادگاه است. در این شرایط بود که حسن روحانی پرونده هسته‌ای را با ۶ قطعنامه فصل هفتمی تحویل گرفت و ایران را از ذیل آن خارج کرد. هر کدام از این ۶ قطعنامه می‌توانست تهران را در تیر رس کشور‌های دشمن قرار دهد. در این معنا که هر کشوری ذیل یکی از این ۶ قطعنامه رفته است، توسط کشورهای دیگر و با مجوز شورای امنیت مورد تحریم قرار گرفته تا در مراحل بعدی مورد حمله آنها قرار گیرند. این مساله در زمانی که ایران ذیل فصل هفتم بود آنقدر جدی بود که رئیس‌جمهور وقت فرانسه یک بار اعلام کرد ما در انتظار هماهنگی برای مقابله با تهران بودیم. حال باید بررسی شود چرا سندی که به اعتقاد غربی‌ها روی میز است. اولیونوف در مورد آن اعلام کرده است از ۵ ثانیه تا ۵ دقیقه به تصویب و اجرای آن باقی مانده است به مرحله اجرا نمی‌رسد؟ چرا سخنگوی وزارت خارجه ایران با این قدرت در ارتباط با توافق سخن نمی‌گوید. همه دولت‌ها حتی دولت رئیسی در اندیشه حفظ منافع ملی هستند اما به نظر می‌رسد برخی کسانیا تحریم برای حفظ منافع نمی‌خواهند توافقی صورت گیرد. در حال حاضر به خاطر قضیه روسیه و اوکراین غربی‌ها به شدت به منابع نفت و گاز ایران نیاز دارند. چرا نباید ایران به علت باز ماندن پرونده هسته‌ای از موقعیت طلایی که به دست آورده استفاده کند. زمستان در اروپا با تمام جهان متفاوت بوده و در معنای واقعی زمستان اروپا سرد است. چرا نباید از منافع سرشار صادرات گاز به اروپا سود برد؟

دیدگاه

تأثیر مولفه‌های سیاست خارجی بر اقتصاد

علیرضا سلطانی

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

صنعت نفت ایران به عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی ایران که همواره در سال‌های گذشته نقشی اساسی در کشور داشته است، در طول دهه‌های گذشته اساسی در حرکت توسعه‌ای خود نگاه به خارج داشته که تا حدودی با توجه به ماهیت سرمایه بر بودن بالا و سطح بالای تخصص‌های فنی و مهندسی این صنعت در این حوزه‌ها طییم به نظر می‌رسد. واقعیت این است که شرایط سیاسی حاکم بر کشور در طول دهه‌های اخیر که همواره آن را در وضعیت حساس قرار داده، باعث شده نه شرکت‌های نفتی داخلی ریسک بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی را حتی به قیمت به تأخیر افتادن توسعه طرح‌ها و از دست رفتن فرصت‌های اقتصادی، بپذیرند و نه بانک‌ها، شرکت‌ها و فعالان اقتصادی جرات و ریسک حضور در طرح‌های توسعه‌ای صنعت نفت را قبول کنند. بنابراین ایجاد پیوند میان ظرفیت‌های داخلی و صنعت نفت نیازمند یک شجاعت در سطح کلان است. تداوم شرایط تحریمی و تأخیر طولانی در اجرای طرح‌های توسعه‌ای خصوصاً بخش بالادستی، زمینه پیوند میان ظرفیت‌های داخلی و صنعت نفت را در سال‌های اخیر فراهم کرده که این موضوع با توجه به اعتقاد نسبی مدیران اقتصادی و نفتی در دولت سیزدهم به تحقق آن، با انگیزه و جدیت بیشتری دنبال می‌شود. مشخصاً باز شدن در‌های صنعت نفت به روی شرکت‌ها و بنگاه‌های مالی و صنعتی کشور با لحاظ هزینه‌های آن، اتفاق قابل دفاع، بزرگ و لازمی برای صنعت نفت محسوب می‌شود اما این اتفاق برای ارتقای توان رقابتی صنعت نفت و کاهش آسیب‌پذیری‌های آن کافی به نظر نمی‌رسد. توسعه صنعت نفت در گرو فعال بودن و فعال شدن توأمان ظرفیت‌های داخلی و خارجی صنعت نفت است. بدون بهره‌گیری از ظرفیت‌های مالی، فنی و مدیریتی بین‌المللی، ظرفیت‌های داخلی امکان ظهور و بروز چندانی در صنعت نفت ندارند. در مقابل با فعال شدن ظرفیت‌های بین‌المللی، ظرفیت‌های داخلی از طریق مشارکت در طرح‌های توسعه‌ای، می‌تواند از توان رقابتی بالایی برخوردار شود. علاوه بر این، مشکل اصلی کنونی صنعت نفت فقط منابع مالی نیست بلکه مهم‌ترین متغیر در توان رقابتی صنعت نفت ایران، فناوری‌های نوین است که با توجه به عبور عمر میادین و چاه‌های نفت و گاز از نیمه و تقلیل فشار چاه‌های نفت و گاز، از اهمیت بالایی برخوردار است. بنابراین اگر چه در کوتاه مدت و به صورت موقت فعال کردن ظرفیت‌های داخلی برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای واجد اهمیت است، اما توسعه صنعت نفت در بلندمدت و با اهداف توسعه‌ای و پیشرانی، مستلزم فعال کردن شرکت‌های خارجی برای حفظ و ارتقای جایگاه ایران در صنعت جهانی انرژی، افزایش توان رقابتی در برابر دیگر کشورهای تولیدکننده نفت و گاز، حفظ جایگاه در میان سازمان‌های بین‌المللی و مهم‌تر از همه بالابردن قدرت چانه‌زنی در معادلات و تعاملات سیاسی و امنیتی بین‌المللی است که نشان می‌دهد تا چه میزان مولفه‌های سیاست خارجی می‌تواند بر اقتصاد کشور تأثیر گذار باشد.

رئیس‌جمهور:

شهادی مدافع حرم از امنیت و اقتدار کشور دفاع کردند

زیارت اربعین باید آسان، ارزان و دلنشین شود

آرمان ملی: رئیس‌جمهور اظهار داشت: در آینده شاهد رونمایی از دستاوردهای جدیدی در زمینه دانش هوا- فضا خواهیم بود که کمک شایانی به محیط زیست، اکتشافات معدنی، مدیریت مخاطرات طبیعی و پایش مرزها می‌کند. آیت‌... دکتر سید ابراهیم رئیسی در جلسه هیات دولت، قرار گرفتن موفقیت‌آمیز ماهواره «خیام» در مدار، دریافت پیام، کنترل و مدیریت داده به دست متخصصان ایرانی را افتخار آمیز و اقتدار آفرین توصیف و از همه متخصصان هوا-فضا و سازمان فضایی قدردانی کرد. رئیس‌جمهور با اشاره به اهمیت دانش هوا-فضا به عنوان پیشروان برای کمک به توسعه کشور در حوزه‌های مختلف خاطر نشان کرد: دولت سیزدهم بنا دارد عقب ماندگی‌ها در این حوزه را جبران کند و در آینده شاهد رونمایی از دستاوردهای جدیدی در این زمینه خواهیم بود که کمک شایانی به محیط زیست، اکتشافات معدنی، مدیریت مخاطرات طبیعی و پایش مرزها می‌کند. دکتر رئیسی ضمن گرامیداشت روز خبرنگار و قدردانی از تلاش‌های آنان برای آگاهی بخشی به جامعه، بر اهمیت جهاد تبیین تأکید کرد و از همکاران دولت خواست در تعاملی سازنده و صمیمانه با اصحاب رسانه، اقدامات دولت در همه بخش‌ها را به مردم گزارش دهند و اجازه ندهند هیچ گروه ذهنی در افکار عمومی باقی بماند. رئیس‌جمهور تأکید کرد: دولت مردمی از همان روز اول استقرار، تمام تلاش خود را برای حل مشکلات به کار گرفته و لازم است این تلاش‌ها هنرمندانه به اطلاع مردم برسد، ضمن آنکه اگر وعده یا کاری هم بر زمین مانده، باید دلایل آن برای مردم

رئیس‌قوه قضائیه:

ارفاق در مورد محکوم مخل امنیت روانی مردم، ظلم به دیگران است

آرمان ملی: رئیس‌قوه قضائیه ضمن تقدیر از زحمات و خدمات قضات و کارکنان دادگستری و دادسرای مأموند، با اشاره به سابقه اشتغال خود در مراجع و مراکز مختلف قضائی، خطاب به قضات و کارکنان این واحد قضائی اظهار داشت: من از سختی و دشواری کار شما و جهات مختلف رسیدگی به پرونده‌های کثیر و متنوع با ظرفیتی که خود را ذی حق می‌انگارند، آگاه و مطلع هستم و برای رفع مسائل و مشکلات شما در حوزه‌های مختلف از جمله مسائل معیشتی، ارتقای وضعیت نیروی انسانی و تجهیزات و فضای فیزیکی و جهات دیگر، در تلاش مستمر هستم. حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای طی سخنانی در جمع مسئولان، قضات و کارکنان دادگستری و دادسرای عمومی و انقلاب شهرستان داموند یکی از علل اصلی ازدیاد پرونده‌ها در دادگستری و دادسرای داموند را مقوله اراضی این شهرستان و نواحی اطراف آن و اختلافات پیرامون آنها دانست و گفت: از یک سو هنوز حسنگاری زمین‌های داموند به‌طور کامل انجام نشده و از سوی دیگر بسیاری از اراضی این شهرستان و نواحی اطراف آن با اسناد عادی خرید و فروش شده‌اند و ممکن است در این فرآیند، به عمد یا سهو، حدود و ثغور کم و زیاد شده باشد. وی در ادامه با اشاره به ضرورت اتخاذ تدابیر ویژه برای رسیدگی به حجم بالای پرونده‌ها در دادگستری و دادسرای داموند، خطاب به رئیس کل دادگستری استان تهران بیان کرد: رسیدگی به این حجم بالای پرونده‌ها صرفاً با یک کار عادی اداری، رسیدگی به پرونده‌های مردم و تسریع در استیفا حق آنها، محقق نمی‌شود. محسنی اژه‌ای در همین راستا به رئیس کل دادگستری استان تهران گفت: برای تسریع در رسیدگی به حجم بالای پرونده‌ها در دادگستری و دادسرای داموند، می‌تواند نسبت به جذب نیروی کمکی به صورت موقت اقدام کند. رئیس دستگاه قضا با اشاره به تجربه خود در مدیریت و مسئولیت بخش‌های مختلف قضائی و اهمیت کوتاه کردن فرآیندها و حذف امور و تشریفات زائد و زمانبر جهت تسریع، با اطمینان و اطمینان خاطر به رئیس کل دادگستری استان تهران دستور داد فردی را مسئول بررسی فرآیندهای کاری در پرونده‌های حقوقی و کیفری کند تا در صورت امکان نسبت به کوتاه کردن این فرآیندها جهت تسریع در رسیدگی‌ها

روایت جهانی‌گیری از ملاقات و پیشنهادش به رئیسی:

دولت از انتقادات باسعه‌صدر استقبال نماید

در روز ۱۷ مرداد ماه، عملاً مسئولیت ۸ سال معاون اولی من به پایان رسید. پس از ملاقاتی کوتاه با دکتر مخبر و انتقال برخی مسائل به ایشان، به اتفاق به جلسه هیات دولت رفتم. این جلسه را مثل جلسات گذشته من اداره کردم. با اتمام اخبار و دستور کار (مصوبات) به انگیزه خداحافظی، چند دقیقه از دولت در هشت سال گذشته و مشکلات پیش‌رو سخن گرفتم. تأکید کردم برای هر ایرانی علاقه‌مند به سرنوشت کشور و بهبود وضع مردم، موفقیت دولت در حل مشکلات جامعه مهم است و ما هم در این روند هر کمکی از نظر فکری و مشورتی لازم باشد، انجام می‌دهیم. بعد تعداد زیادی از اعضای دولت دست بلند کردند تا صحبت کنند. منی شد به همه وقت داد. فقط آقایان ظریف، زنگنه، نپاوندیان، امیری، آذری جهرمی و خانم ابتکار هر کدام چند جمله از نقش من در دولت و اقدامات گفتند و در پایان هم آقای رئیسی چند جمله‌ای سخنرانی کردند و تشکر. من در این ایستگاه به قولی که دادم صادقانه عمل کردم و بنا به درخواست رئیس‌جمهور و معاون

اظهارات وزیرا نظر دولت نیست

فعال سیاسی اصولگرا در پاسخ به این سوال که با توجه به اینکه این روزها خبرهایی از نزدیک شدن به امضای توافق برجام به گوش می‌رسد، تدریجاً دست به کار شدند و حتی در میان افراد دولت نیز، اختلافاتی در این میان دیده شده نظر شما درباره موضوع این افراد چیست، گفت: قطعاً اظهار نظرهایی که برخی از وزرا درباره برجام انجام می‌دهند، اظهار نظر دولت نیست و دولت سخنگو و رئیس‌جمهور دارد و آن‌ها مرجع رسمی اظهار نظرهای رسمی دولت هستند. این پرونده در اختیار شورای عالی امنیت ملی است و به همین ترتیب این گمانه‌زنی‌ها و اظهار نظر‌ها ارزش قانونی و رسانه‌ای هم ندارد. حسین کتعمانی سندی که در این باره به هر ترتیب این توافقنامه باید به تصویب مجلس برسد تا قابلیت اجرایی پیدا کند.

توافق نهایی منتظر تصمیم‌گیری آمریکا است

کارشناس مسائل بین‌الملل در مورد مذاکرات اخیر وین گفت: همان‌طور که جوزف بورل اعلام کرد، مذاکرات وین تمام شده است و در حال حاضر نیاز پایتخت‌ها باید بر اساس متون پیشنهادی تصمیم‌نهایی شود را بگیرند. تصمیم‌گیری جمهوری اسلامی ایران به عنوان کشوری که هیچ‌گاه از برجام خارج نشده است، کاملاً مشخص، منطقی و مبتنی بر مفاد برجام است و تیم مذاکره کننده نیز نکات خود را به طرف اروپایی ارائه داده است. محسن پاک آیین عنوان کرد: ما تعهد را در مقابل تعهد می‌پذیریم به این معنی که هر گاه تعهد مقابل به تعهدات خود عمل کرد، جمهوری اسلامی ایران هم به تعهدات خود عمل خواهد کرد. طرف آمریکایی باید تعهد بدهد که تمام تحریم‌ها علیه ملت ایران را لغو کند.

باهم مهربان باشیم

محمد رضا عارف فعال سیاسی اصلاح طلب برای درگذشت هوشنگ ابتهاج نوشت: ایران سرفراز شاعر بلندآوازه و صاحب‌نام خود و به واقع شاعر ایران، زندگی، آزادی و امید و یکی از سرآمدان شعر و ادب پارسی را از دست داد. سلیه عزیز، غزل‌سرای نام‌آشنا کشورمان باقریحه لطیف و شیوایی بیانش محبوب خاص و عام بود ایران دوستی که همواره دلسوز وطنی که عاشق ایران و مردمش بود. او سراسر متنی بی‌حاشیه بود. سوخته‌دلی و دلسوزی، همواره او را در متن و ژرفا و نه حاشیه و کرانه و جامع و شفاف و تیمی کاردان و هماهنگ، می‌تواند عامل بهبود وضعیت اقتصاد کشور و گشایش در معیشت مردم باشد. امیدوارم دولت محترم به پیشنهادها و راه‌حل‌های کارشناسانه و دلسوزانه بیشتر اعتنا کند و از انتقادات با سعه‌صدر استقبال نماید. باید در شرایط دشوار کنونی، انگیزه‌ها و دغدغه‌ها را در مقیاس ملی و سنجید و تلاش کرد که موفقیت دولت در حل مشکلات مردم به ویژه سیاست خارجی حیای و برجام و رفع تحریم‌ها، موفقیت کشور قلمداد شود. آن را جناحی تعریف و تقسیم روشن‌شاد و یادش گرامی باد.

کوتاه

تسلیم‌تربیس‌جمهور برای درگذشت‌مادر ۳ شهید

رئیس‌جمهور با صدور پیامی درگذشت مادر سه شهید دفاع مقدس را تسلیم‌تربیس گفت و از درگاه خداوند برای آن مرحومه علو درجات و همجواری با فرزندان شهیدش مسئلت کرد. متن پیام سید ابراهیم رئیسی به شرح زیر است: درگذشت حاجیه خانم شهربانو رضایی مادر بزرگوار شهیدان گرانقدر امیررضا حسن و مهدی قاسمی، موجب تألم خاطر شد. این اسوه صبر و فداکاری که براساس آموزه‌های اسلامی، فرزندان متعهد و انقلابی تربیت و در دوران سرنوشت‌ساز دفاع مقدس تقدیم عزت، سرافرازی و اقتدار میهن اسلامی کرد، برگی ماندگار از حماسه و ایثار را رقم زد و نامی نیک از خود برجا گذاشت. اینجانب درگذشت این مادر مؤمنه را تسلیم‌تربیس می‌گویم و از درگاه خداوند برای آن مرحومه علو درجات و همجواری با فرزندان شهیدش و برای خانواده محترم ایشان صبر و سلامتی مسئلت دارم.

رایزنی تلفنی وزیران امور خارجه ایران و عمان

وزیران امور خارجه ایران و عمان در گفت‌وگویی تلفنی با یکدیگر رایزنی کردند. بنا بر اعلام سفارت ایران در مسقط، این گفت‌وگوی تلفنی در روز چهارشنبه انجام شد و طرفین در مورد آخرین تحولات روابط دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی رایزنی و گفت‌وگو کردند.

اتصال نخخوان به باکو از طریق ایران

وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان در گفت‌وگویی از آغاز ساخت اولین پل بر روی رودخانه ارس به عنوان مسیری جایگزین برای متصل ساختن باکو به ارمنستان از طریق نخخوان خبر داد. جیحون بایرامف گفت: شد و طرفین در مورد آخرین تحولات روابط دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی رایزنی و گفت‌وگو کردند.

ادعای تازه آمریکادباره همکاری ایران و روسیه

یک مقام آمریکایی در گفت‌وگویی مدعی شد است که مقامات روسی از چند هفته قبل در حال آموزش دین در ایران برای استفاده از تجهیزات هستند که به ادعای مقامات دولت آمریکا، روسیه قرار بوده است از ایران خریداری کند. شبکه سی‌ان‌ان در گزارشی نوشت، یک مقام آمریکایی در گفت‌وگو با سی‌ان‌ان با ادعای قبلی مقامات آمریکایی مبنی بر اینکه ایران قصد دارد هواپیماهای بدون سرنشین (پهپاد) از جمله انواع دارای قابلیت حمل سلاح را به روسیه بفروشد و روش استفاده از آن‌ها را به نیروهای روسی آموزش دهد، مدعی شده است، «مقامات روسی در طی هفته‌های اخیر دوره دین در ایران را به مقام آمریکایی، اطلاعات مربوط به آموزش درآمده است. این شبکه در گزارش خود خواسته شده توضیحاتی در این باره ارائه دهد.

واکنش آمریکابه پرتاب ماهواره ایرانی خیام

یک سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا با مطرح کردن ادعاهایی علیه نوع کاربری ماهواره ایرانی خیام که با همکاری ایران و روسیه به فضا پرتاب شد، درباره این اقدام و تعمیق اتحاد تهران - مسکو ابراز نگرانی کرد. به گزارش ایشنا به نقل از خبرگزاری آناتولی، وزارت امور خارجه آمریکا در واکنش به پرتاب ماهواره خیام به مدار زمین که با همکاری ایران و روسیه انجام شد، در این باره ابراز نگرانی کرده و گفت که همکاری رو به افزایش روسیه با ایران باید خطرناک‌تری برای جامعه بین‌المللی در نظر گرفته شود. یک سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا با مطرح کردن ادعاهایی علیه نوع کاربری این ماهواره به خبرگزاری آناتولی گفت که آمریکا از پرتاب «یک ماهواره با قابلیت‌های چشم‌گیر جاسوسی به نیابت از ایران» مطلع است.